

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ**  
**ВОЛИНСЬКА ПРАВОСЛАВНА БОГОСЛОВСЬКА АКАДЕМІЯ**



**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Вченою радою ВПБА

Протокол № 4 від «19» листопада 2025 р.

Введено в дію наказом ректора ВПБА № 54/2 від «19» листопада 2025 р.

**ПОЛОЖЕННЯ**

**про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір  
навчальних дисциплін у Волинській православній богословській  
академії (ВПБА)**

Луцьк 2025

## **1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

**1.1.** Це Положення визначає порядок формування переліку вибіркових навчальних дисциплін, процедуру їх вибору здобувачами вищої освіти, а також права та обов'язки учасників освітнього процесу Волинської православної богословської академії (далі – ВПБА, Академія) під час реалізації права на вільний вибір навчальних дисциплін.

**1.2.** Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, стандартів вищої освіти, Статуту ВПБА, Положення про організацію освітнього процесу в ВПБА та інших нормативних актів Академії.

**1.3.** Вибіркові навчальні дисципліни (дисципліни вільного вибору) — складова частина освітньої програми, зміст, обсяг і послідовність вивчення яких здобувач вищої освіти визначає самостійно з переліку, запропонованого Академією, з метою поглиблення професійних компетентностей, задоволення особистих освітніх і наукових інтересів, а також забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії.

**1.4.** Обсяг вибіркових дисциплін становить не менше 25 відсотків від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою для відповідного рівня вищої освіти, якщо інше не встановлено стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю.

**1.5.** Дія цього Положення поширюється на всіх здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів, які навчаються в ВПБА за всіма формами здобуття освіти.

## **2. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ**

**2.1.** Каталог вибіркових дисциплін — систематизований перелік навчальних дисциплін, сформований кафедрами Академії, з анотаціями, інформацією про кредити ЄКТС, форми контролю та мову викладання, з якого здобувачі здійснюють вибір.

**2.2.** Індивідуальний навчальний план — документ, що визначає послідовність, форму і обсяг вивчення навчальних дисциплін (обов'язкових і вибіркових) здобувачем відповідно до освітньої програми та результатів здійсненого ним вибору.

**2.3.** Академічна група вибіркової дисципліни — група здобувачів, сформована для викладання конкретної вибіркової дисципліни за результатами запису.

## **3. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ КАТАЛОГУ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН**

**3.1.** Каталог вибіркових дисциплін формується щорічно кафедрами Академії та затверджується вченою радою ВПБА не пізніше ніж за два місяці до початку процедури вибору.

**3.2.** До каталогу можуть включатися дисципліни загальної та професійної підготовки, дисципліни інших освітніх програм Академії (міжпрограмний вибір), а також дисципліни, погоджені в рамках академічної мобільності з іншими закладами вищої освіти.

**3.3.** Для кожної дисципліни каталогу кафедра готує анотацію (силабус), яка містить: мету і завдання дисципліни, перелік компетентностей і результатів навчання, обсяг у

кредитах ЄКТС, форму підсумкового контролю, попередні вимоги (за наявності), прізвище викладача.

**3.4.** Каталог вибірових дисциплін оприлюднюється на офіційному вебсайті ВПБА та/або в інформаційній системі Академії у вільному доступі для здобувачів не пізніше ніж за один місяць до початку запису.

#### **4. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ВИБОРУ ДИСЦИПЛІН ЗДОБУВАЧАМИ**

**4.1.** Вибір дисциплін здобувачами здійснюється щорічно на наступний навчальний рік (для дисциплін, що вивчаються з першого семестру) або перед відповідним семестром, відповідно до графіка освітнього процесу.

**4.2.** Запис на вибірові дисципліни здійснюється в письмовій формі (заява) та/або в електронній формі через інформаційну систему Академії протягом строку, визначеного розпорядженням декана, але не менше ніж 10 робочих днів.

**4.3.** Здобувач вищої освіти самостійно, без стороннього втручання, обирає дисципліни з каталогу в межах обсягу кредитів ЄКТС, передбаченого навчальним планом на відповідний період.

**4.4.** У разі неподання здобувачем заяви про вибір дисциплін у встановлений строк деканат (навчальний відділ) закріплює за таким здобувачем дисципліни за замовчуванням відповідно до рейтингу середнього бала успішності або в порядку черговості надходження заяв інших здобувачів на дисципліни, що залишились із вільними місцями.

**4.5.** Здобувач має право протягом перших двох тижнів навчання у відповідному семестрі звернутися із заявою про зміну обраної дисципліни (перезапис) за наявності вільних місць у відповідній групі.

#### **5. ФОРМУВАННЯ ГРУП ТА МІНІМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ**

**5.1.** Дисципліна вводиться у розклад освітнього процесу за умови, що на неї записалося не менше мінімальної кількості здобувачів, установлені вченою радою ВПБА (не менше 5 осіб).

**5.2.** Якщо кількість здобувачів, які обрали дисципліну, є меншою за встановлений мінімум, навчальний відділ пропонує таким здобувачам обрати іншу дисципліну з каталогу протягом 5 робочих днів.

**5.3.** Максимальна кількість здобувачів у групі вибірової дисципліни визначається можливостями кафедри та матеріально-технічної бази Академії і доводиться до відома здобувачів під час оприлюднення каталогу.

#### **6. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**6.1.** Здобувач вищої освіти має право: вільно обирати дисципліни з каталогу; отримувати повну та достовірну інформацію про зміст і викладачів вибірових дисциплін; звертатися до навчального відділу з питань, пов'язаних із процедурою вибору.

**6.2.** Здобувач вищої освіти зобов'язаний: здійснити вибір дисциплін у встановлений строк; виконувати вимоги обраної дисципліни нарівні з обов'язковими дисциплінами освітньої програми.

**6.3.** Деканат (навчальний відділ) зобов'язаний: своєчасно інформувати здобувачів про строки та порядок запису; забезпечити прозорість процедури вибору; вносити результати вибору до індивідуальних навчальних планів здобувачів.

**6.4.** Кафедри зобов'язані своєчасно подавати анотації дисциплін та забезпечувати якісне викладання обраних здобувачами дисциплін.

## **7. ВНЕСЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИБОРУ ДО ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ**

**7.1.** На підставі поданих заяв навчальний відділ формує зведені відомості про вибір дисциплін та вносить обрані дисципліни до індивідуального навчального плану кожного здобувача.

**7.2.** Індивідуальний навчальний план затверджується деканом (проректором з навчальної роботи) і зберігається в особовій справі здобувача.

**7.3.** Дисципліни, включені до індивідуального навчального плану, є обов'язковими для вивчення здобувачем нарівні з нормативними дисциплінами освітньої програми.

## **8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ**

**8.1.** Це Положення набирає чинності з дня його затвердження вченою радою ВПБА та введення в дію наказом ректора.

**8.2.** Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням вченої ради ВПБА.

**8.3.** Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до чинного законодавства України та інших нормативних актів Академії.